

องค์การความร่วมมืออิสลาม (Organisation of Islamic Cooperation-OIC)

เว็บไซต์ www.oic-oci.org

ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ นครญิดดะฮ์ (เมืองเจดดาห์) ซาอุดีอาระเบีย

เลขาธิการ ดร.ยูซุฟ บิน อะห์มัด อัลอุษัยมีน (ชาวซาอุดีอาระเบีย)

ประวัติการก่อตั้ง OIC เป็นองค์การระหว่างประเทศที่เป็นการรวมตัวของรัฐบาลประเทศต่าง ๆ ในโลกมุสลิมที่ใหญ่ที่สุด ตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามเกี่ยวกับความเป็นประชาชาติเดียวกัน (อุมมะฮ์) ภายใต้ชื่อว่า “องค์การการประชุมอิสลาม” (Organisation of the Islamic Conference) โดยจัดตั้งขึ้นตามมติที่ประชุมสุดยอดของผู้นำประเทศมุสลิม 25 ประเทศ ที่ราบัต โมร็อกโก เมื่อ 25 ก.ย. 2512 หลังเกิดเหตุอิสราเอลบุกยึดมัสญิดอัลอักศอ ในอัลกุดส์ (เยรูซาเล็ม) ศาสนสถานสำคัญอันดับ 3 ของศาสนาอิสลามเมื่อปีเดียวกัน ต่อมาที่ประชุมระดับ รมว.กระทรวงการต่างประเทศขององค์การการประชุมอิสลาม เมื่อปี 2513 มีมติให้จัดตั้งสำนักเลขาธิการของ OIC ขึ้นที่ญิดดะฮ์ ซาอุดีอาระเบีย และออกกฎบัตร OIC ฉบับแรกเมื่อปี 2515 จากนั้นออกกฎบัตร OIC ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อปี 2551 ทั้งนี้ ที่ประชุมระดับ รมว.กระทรวงการต่างประเทศขององค์การการประชุมอิสลาม ครั้งที่ 38 ที่คาซัคสถาน เมื่อ มิ.ย. 2554 มีมติให้เปลี่ยนตราสัญลักษณ์และชื่อหน่วยงานเป็น “องค์การความร่วมมืออิสลาม” (Organisation of Islamic Cooperation-OIC) เพื่อสะท้อนถึงเจตนารมณ์ขององค์กรที่ต้องการเพิ่มการดำเนินการต่าง ๆ ให้มากขึ้นกว่าการเป็นเพียงแค่ว่าที่ปรึกษาหารือ

สมาชิก มี 57 ประเทศ ประกอบด้วย ประเทศในทวีปเอเชีย (27 ประเทศ) ได้แก่ อัฟกานิสถาน อาเซอร์ไบจาน บารเรน บังกลาเทศ บรูไน กาตาร์ อินโดนีเซีย อิหร่าน อิรัก จอร์แดน คาซัคสถาน คูเวต คีร์กีซสถาน เลบานอน มาเลเซีย มัลดีฟส์ โอมาน ปากีสถาน ปาเลสไตน์ ซาอุดีอาระเบีย ซีเรีย ทาจิกิสถาน ตุรกี เติร์กเมนิสถาน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ อุซเบกิสถาน และเยเมน ประเทศในทวีปแอฟริกา (27 ประเทศ) ได้แก่ แอลจีเรีย เบนิน บุร์กินาฟาโซ แคเมอรูน ชาด คอโมโรส โกตดิวัวร์ จิบูตี อียิปต์ กาบอง แกมเบีย กินี กินีบิสเซา ลิเบีย มาลี มอริเตเนีย โมร็อกโก โมซัมบิก ไนเจอร์ ไนจีเรีย เซเนกัล เซียร์ราลีโอน โชมเลีย ซูดาน โตโก ตูนิเซีย และยูกันดา ประเทศในทวีปอเมริกาใต้ (2 ประเทศ) ได้แก่ กายอานา และซูรินาเม ประเทศในทวีปยุโรป (1 ประเทศ) ได้แก่ แอลเบเนีย นอกจากนี้ยังมีประเทศและองค์กรที่ได้รับสถานะผู้สังเกตการณ์ อีก 5 ประเทศ และ 8 องค์กร/สถาบัน ได้แก่ บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา รัสเซีย และรัฐตุรกีแห่งไซปรัสหรือไซปรัสเหนือ (ทวีปยุโรป) สาธารณรัฐแอฟริกากลาง (ทวีปแอฟริกา) ไทย (ทวีปเอเชีย) แนวร่วมปลดปล่อยแห่งชาติโมโร (MNLF)

ในฟิลิปปินส์ สหภาพรัฐสภาแห่งรัฐสมาชิก OIC (PUOICM) ที่ประชุมเยาวชนอิสลามเพื่อการสานเสวนาและความร่วมมือ (ICYF-DC) สหประชาชาติ (UN) กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด (NAM) สันนิบาตอาหรับ (AL) สหภาพแอฟริกา (AU) และองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (ECO)

วัตถุประสงค์/ภารกิจ มาตรา 1 บทที่ 1 ของกฎบัตร OIC (มี 18 บท 39 มาตรา) ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมปี 2551 ระบุวัตถุประสงค์ในการก่อตั้ง OIC ไว้ 20 ประการ สำคัญดังนี้

- 1) ส่งเสริมภราดรภาพและเอกภาพในหมู่สมาชิก
- 2) พิทักษ์ปกป้องผลประโยชน์ร่วมกันของรัฐสมาชิกในการเผชิญกับปัญหาท้าทายต่อโลกอิสลามและประชาคมระหว่างประเทศ
- 3) เคารพสิทธิในการกำหนดใจตนเอง และไม่แทรกแซงกิจการภายใน อธิปไตย เอกราช และบูรณภาพแห่งดินแดนของรัฐสมาชิก
- 4) สนับสนุนการสถาปนาอธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดนโดยสมบูรณ์ของรัฐสมาชิกที่ถูกใช้กำลังเข้ายึดครอง
- 5) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของรัฐสมาชิกในกระบวนการตัดสินใจด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมในเวทีโลก
- 6) ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบนพื้นฐานของความยุติธรรม ความเคารพต่อกัน และความเป็นมิตรประเทศที่ดี เพื่อก่อให้เกิดสันติภาพ ความมั่นคง และความสมานฉันท์ในโลก
- 7) ยืนยันการส่งเสริมสิทธิของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ตามบทบัญญัติของกฎบัตร UN และกฎหมายระหว่างประเทศ
- 8) สนับสนุนการมีสิทธิของชาวปาเลสไตน์ในการกำหนดใจตนเองเพื่อสถาปนารัฐอธิปไตยที่มีอัลกุศส์ (เยรูซาเลม) เป็นเมืองหลวง
- 9) ส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้าในโลกอิสลามที่จะนำไปสู่การจัดตั้งตลาดร่วมอิสลาม (Islamic Common Market)
- 10) ส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของรัฐสมาชิกอย่างรอบด้านและยั่งยืนเพื่อให้มีความเป็นอยู่ที่ดี
- 11) ส่งเสริมการเผยแผ่คำสอนของศาสนาอิสลามตามแนวทางสายกลาง
- 12) ปกป้องคุ้มครองภาพลักษณ์ที่ถูกต้องของศาสนาอิสลาม และต่อสู้กับการกระทำที่ทำให้ภาพลักษณ์อิสลามต้องเสื่อมเสีย ตลอดจนส่งเสริมการเสวนาระหว่างศาสนาและอารยธรรม
- 13) ส่งเสริมความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัยระหว่างรัฐสมาชิก
- 14) ส่งเสริมและปกป้องสิทธิมนุษยชน รวมทั้งเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ซึ่งครอบคลุมถึงสิทธิสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ตามหลักการของศาสนาอิสลาม
- 15) ส่งเสริมบทบาทของครอบครัวในฐานะที่เป็นหน่วยพื้นฐานของสังคม
- 16) พิทักษ์สิทธิ เสรีภาพ และอัตลักษณ์ของชุมชนมุสลิมและชนกลุ่มน้อยมุสลิมในรัฐที่มีใช้สมาชิก OIC
- 17) รักษาการมีจุดยืนร่วมกันในประเด็นที่เป็นผลประโยชน์ร่วมกันในเวทีโลก
- 18) ร่วมมือกันต่อต้านการก่อการร้ายทุกรูปแบบ รวมทั้งขบวนการอาชญากรรม การค้ายาเสพติด การทุจริตการฟอกเงิน และการค้ามนุษย์
- 19) ร่วมมือกันในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินด้านมนุษยธรรม อาทิ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ
- 20) ส่งเสริมความร่วมมือด้านสังคม วัฒนธรรม และข้อมูลข่าวสารระหว่างรัฐสมาชิก

การจัดองค์กร/หน้าที่ มาตรา 5-25 บทที่ 3-13 ของกฎบัตร OIC ระบุถึงการจัดองค์กรต่าง ๆ ของ OIC พร้อมทั้งหน้าที่ไว้ดังนี้

1) การประชุมสุดยอด (Islamic Summit) เป็นองค์กรสูงสุดในการกำหนดกรอบนโยบายของ OIC โดยเป็นการประชุมระดับผู้นำรัฐบาล กษัตริย์ และประมุขของรัฐสมาชิกที่จัดขึ้นทุก 3 ปี แต่อาจจัดประชุมวาระพิเศษได้ตามคำแนะนำของที่ประชุมระดับ รว.กระทรวงการต่างประเทศ รัฐสมาชิกรัฐใดรัฐหนึ่งหรือเลขาธิการ และได้รับการสนับสนุนด้วยเสียงข้างมากของรัฐสมาชิก

2) การประชุมระดับ รว.กระทรวงการต่างประเทศ (Islamic Conference of Foreign Ministers-ICFM) ซึ่งภายใต้กฎบัตรฉบับใหม่เปลี่ยนชื่อเป็น การประชุมคณะมนตรี รว.กระทรวงการต่างประเทศ (Council of Foreign Ministers-CFM) เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่พิจารณาและติดตามการนำนโยบายไปปฏิบัติ รวมทั้งออกข้อมติเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นข้อห่วงกังวลของรัฐสมาชิก โดยจัดประชุมทุกปี แต่อาจจัดประชุมวาระพิเศษได้ หากมีสถานการณ์ที่จำเป็นและได้รับการสนับสนุนด้วยเสียงข้างมากของรัฐสมาชิก

3) คณะกรรมการถาวร (Standing Committees) เป็นคณะทำงานที่จัดตั้งขึ้นตามความเห็นชอบของที่ประชุมสุดยอดหรือข้อแนะนำของ CFM เพื่อติดตามประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งปัจจุบันมี 4 คณะ ได้แก่ คณะกรรมการอัลกุฎส์ (Al Quds Committee) คณะกรรมการถาวรด้านข้อมูลข่าวสารและวัฒนธรรม (COMIAC) คณะกรรมการถาวรด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพาณิชย์ (COMCEC) และคณะกรรมการถาวรด้านความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (COMSTECH)

4) คณะกรรมการบริหาร (Executive Committee) ประกอบด้วย ประเทศที่เป็นประธานการประชุมสุดยอด และการประชุม CFM ของ OIC ในครั้งปัจจุบัน ครั้งก่อนหน้า และครั้งถัดไป รวมทั้งประเทศที่เป็นที่ตั้งของสำนักเลขาธิการและผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ ทั้งนี้ คณะกรรมการบริหารอาจจัดการประชุมได้ตามรูปแบบและระเบียบวิธีที่กำหนดขึ้นเอง

5) คณะกรรมการผู้แทนถาวร (Committee of Permanent Representatives) เป็นหน่วยงานซึ่งตามบทบัญญัติของกฎบัตร OIC กำหนดให้ CFM เป็นผู้พิจารณาอำนาจและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการชุดนี้ในภายหลัง

6) ศาลยุติธรรมอิสลามระหว่างประเทศ (International Islamic Court of Justice) เป็นศาลยุติธรรมของ OIC ซึ่งตั้งอยู่ที่คูเวต ประกอบด้วยคณะผู้พิพากษา 7 คน ที่ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งโดยการลงคะแนนลับของ CFM มีวาระ 4 ปี และอาจได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งต่ออีกหนึ่งวาระได้ ทั้งนี้ คณะผู้พิพากษาดังกล่าวจะต้องเป็นมุสลิมและไม่เป็นบุคคลที่มีสัญชาติเดียวกัน ส่วนประธานและรองประธานมาจากการคัดเลือกภายในของคณะผู้พิพากษาดังกล่าว

7) คณะกรรมาธิการอิสระถาวรด้านสิทธิมนุษยชน (Independent Permanent Commission of Human Rights) เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ส่งเสริมสิทธิพลเมือง สิทธิทางการเมือง สิทธิทางสังคม และสิทธิทางเศรษฐกิจ ตามที่ปรากฏในข้อตกลงและปฏิญญาสิทธิมนุษยชนสากล ซึ่งสอดคล้องกับค่านิยมของศาสนาอิสลาม

8) สำนักเลขาธิการ (General Secretariat) เป็นหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบงานธุรการของ OIC เฉพาะอย่างยิ่งการจัดเตรียมเอกสารสำคัญสำหรับการประชุมสุดยอดและการประชุม CFM รวมทั้งติดตามและรายงานการนำเอาข้อมติของ OIC ไปปฏิบัติให้ CFM ทราบเป็นประจำทุกปี สำหรับที่ตั้งสำนักเลขาธิการ OIC อยู่ที่นครญิดดะฮ์ (เมืองเจดดาห์) ซาอุดีอาระเบีย ขณะที่ผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ OIC ต้องเป็นคนชาติของรัฐสมาชิกที่ได้รับการแต่งตั้งโดย CFM ตามหลักการหมุนเวียนไปตามภูมิภาคต่าง ๆ มีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี และอาจได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งได้อีกหนึ่งวาระ ทั้งนี้ เลขาธิการมีอำนาจในการเสนอชื่อบุคคลให้ CFM แต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเลขาธิการ และผู้แทนพิเศษเพื่อติดตามประเด็นต่าง ๆ ตามข้อมติของ CFM ขณะเดียวกันก็อาจแต่งตั้งที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญได้ตามที่ตนเห็นสมควร

9) องค์กรในกำกับ (Subsidiary Organs) เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อดำเนินกิจกรรมภายใต้กรอบของ OIC โดยความเห็นชอบของที่ประชุมสุดยอดหรือ CFM ขณะที่งบประมาณมาจากการอนุมัติของ CFM ปัจจุบันมีอยู่หลายองค์กร เช่น ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมทางสถิติ เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศอิสลาม (SESRIC) ที่อังการา ตุรกี ศูนย์วิจัยประวัติศาสตร์ ศิลปะ และวัฒนธรรมอิสลาม (IRICICA) ที่อิสตันบูล ตุรกี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีอิสลาม (IUT) ที่ธากา บังกลาเทศ ศูนย์พัฒนาการค้าอิสลาม (ICDT) ที่คาซาบลิงกา โมร็อกโก สำนักนิติศาสตร์อิสลามระหว่างประเทศ (IIFA) ที่ญิดดะฮ์ (เมืองเจดดาห์) ชาติอาหรับเอมิเรตส์ สำนักบริหารกองทุนเอกภาพอิสลามและศาสนสมบัติ (ISF) ที่ญิดดะฮ์ (เมืองเจดดาห์) ชาติอาหรับเอมิเรตส์ มหาวิทยาลัยอิสลามอุมมุลกุรออ์ ที่เซย์ ไนเจอร์ และมหาวิทยาลัยอิสลามแห่งยูกันดา ที่เอ็มบาเล ยูกันดา

10) สถาบันชำนาญพิเศษ (Specialized Institutions) เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อดำเนินกิจกรรมภายใต้กรอบของ OIC โดยความเห็นชอบของที่ประชุมสุดยอดหรือ CFM เช่นเดียวกับองค์กรในกำกับ แต่มีอำนาจจัดสรรงบประมาณเองโดยอิสระ ปัจจุบันมีอยู่หลายองค์กร เช่น ธนาคารเพื่อการพัฒนาอิสลาม (IDB) ที่ญิดดะฮ์ (เมืองเจดดาห์) ชาติอาหรับเอมิเรตส์ องค์กรการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมอิสลาม (ISESCO) ที่ราบัต โมร็อกโก สำนักข่าวอิสลามระหว่างประเทศ (IINA) ที่ญิดดะฮ์ (เมืองเจดดาห์) ชาติอาหรับเอมิเรตส์ และองค์การกระจายเสียงแห่งรัฐอิสลาม (IBU) ที่ญิดดะฮ์ (เมืองเจดดาห์) ชาติอาหรับเอมิเรตส์

11) สถาบันสมทบ (Affiliated Institutions) เป็นองค์กรที่มีวัตถุประสงค์สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ OIC และได้รับการรับรองจาก CFM โดยมีอำนาจในการจัดสรรงบประมาณเอง นอกจากนี้สถาบันสมทบบ้างอาจได้รับสถานะเป็นผู้สังเกตการณ์ของ OIC ได้เช่นกัน ปัจจุบันมีหลายองค์กร เช่น สภาหอการค้าอิสลาม อุตสาหกรรม และเกษตรกรรม (ICCIA) ที่การาจี ปากีสถาน ที่ประชุมเศรษฐกิจอิสลามโลก (WIEF) ที่กัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย องค์กรแห่งนครและนครหลวงอิสลาม (OICC) ที่ญิดดะฮ์ (เมืองเจดดาห์) ชาติอาหรับเอมิเรตส์ สหพันธ์การแข่งขันกีฬาเพื่อเอกภาพอิสลาม (ISSF) ที่ริยาด (ริยาฎ) ชาติอาหรับเอมิเรตส์ คณะกรรมการอิสลามเลี้ยววงเดือนแดงสากล (ICIC) ที่เบงกาซี ลิเบีย สมาคมเจ้าของเรือเดินทะเลอิสลาม (ISA) ที่ญิดดะฮ์ (เมืองเจดดาห์) ชาติอาหรับเอมิเรตส์ สหพันธ์โลกโรงเรียนอาหรับ-อิสลามนานาชาติ (WFAIS) ที่โคโร อียิปต์ และมีสำนักงานสาขาที่ปากีสถาน และมาเลเซีย ที่ประชุมเยาวชนอิสลามเพื่อการสานเสวนาและความร่วมมือ (ICYF-DC) ที่อิสตันบูล ตุรกี คณะมนตรีใหญ่สำหรับธนาคารและสถาบันการเงินอิสลาม (CIBAFI) ที่มานามา บาห์เรน และสถาบันมาตรฐานและมาตรวิทยาสำหรับประเทศอิสลาม (SMIIC) ที่อิสตันบูล ตุรกี ซึ่งสร้างและให้การรับรองมาตรฐานฮาลาลแก่ประเทศอิสลาม

การดำเนินการที่ผ่านมาของ OIC ยังไม่ปรากฏให้เห็นถึงความสำเร็จที่เป็นรูปธรรมมากนัก นอกจากการแสดงจุดยืนร่วมกันเพื่อพิทักษ์ปกป้องผลประโยชน์ของสมาชิก รวมทั้งกระชับความร่วมมือในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนปกป้องสิทธิของชุมชนและชนกลุ่มน้อยมุสลิมในประเทศที่มีใช้สมาชิก OIC เฉพาะอย่างยิ่งการเป็นปากเสียงเมื่อมีวิกฤตการณ์ในโลกมุสลิมเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน แม้ไม่สามารถแก้ไขได้ทั้งหมดก็ตาม แต่ OIC มีความสำคัญในด้านการเมืองระหว่างประเทศ จากการที่มีสมาชิกถึง 57 ประเทศ หรือประมาณ 1 ใน 3 ของสมาชิกทั้งหมดของ UN และดูแลประชากรมุสลิมกว่า 1,600 ล้านคน จนกล่าวได้ว่าเป็นสหประชาชาติของโลกมุสลิม ด้วยเหตุนี้ หากประเทศใดต้องการที่จะได้รับเสียงสนับสนุนจากโลกมุสลิมในเวทีระหว่างประเทศ ก็คงไม่สามารถละเลยพลังอำนาจของ OIC ได้

นอกจากนี้ การที่สมาชิกส่วนใหญ่ของ OIC เป็นประเทศผู้ส่งออกทรัพยากรพลังงานที่สำคัญ ได้แก่ น้ำมันดิบประมาณ 70% ของโลก และก๊าซธรรมชาติกว่า 50% ของโลก ทำให้สมาชิกหลายประเทศของ OIC เฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มประเทศรอบอ่าวอาหรับ/อ่าวเปอร์เซีย มีศักยภาพทางเศรษฐกิจและมีอำนาจในการซื้อสูง ขณะเดียวกันก็มีความพยายามบูรณาการทางเศรษฐกิจระหว่างรัฐสมาชิก OIC ซึ่งมีผลิตภัณฑ์มวลรวม

ภายในประเทศ (GDP) รวมกันกว่า 10 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายใต้ “OIC-2025 Programme of Action” ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติการ 10 ปี (ปี 2559-2568) ของ OIC ที่กำหนดเป้าหมายการเพิ่มปริมาณการค้าภายในกลุ่มประเทศสมาชิก OIC จากเมื่อปี 2558 เฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 18.5% ของปริมาณการค้าโลก ให้เพิ่มขึ้นเป็น 25% ภายในปี 2568 เพื่อปูทางไปสู่การจัดตั้งเป็นตลาดร่วมอิสลามตามบทบัญญัติของกฎบัตร OIC

ความสัมพันธ์ไทย-OIC

กลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย พยายามยกระดับปัญหาในพื้นที่เข้าสู่เวทีระดับโลก เฉพาะอย่างยิ่งการเข้าไปเคลื่อนไหวใน OIC ด้วยการผลักดันให้ที่ประชุม OIC พิจารณาปัญหามุสลิมในไทยและสนับสนุนการแยกตัวเป็นรัฐอิสระตั้งแต่ปี 2517 แต่ก็ไม่ได้รับการสนับสนุนจากประเทศมุสลิมเนื่องจากไทยใช้วิธีเคลื่อนไหวผ่านประเทศเพื่อนบ้านที่เป็นสมาชิก OIC ในการยับยั้งความเคลื่อนไหวของกลุ่มดังกล่าวใน OIC และชี้แจงต่อที่ประชุม OIC แทน อย่างไรก็ตาม หลังจากรัฐบาลไทยแจ้งความประสงค์อย่างเป็นทางการที่จะเข้าเป็นสมาชิก OIC เมื่อ ก.พ. 2541 และรณรงค์หาเสียงสนับสนุนอย่างแข็งขันก็ส่งผลให้ OIC มีฉันทามติรับไทยเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ตั้งแต่ 1 ต.ค. 2541 และทำให้ไทยสามารถเข้าไปชี้แจงปัญหาเกี่ยวกับสถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้โดยตรง

การเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ของ OIC เป็นโอกาสให้ไทยได้รับประโยชน์จากการที่ OIC เป็นอีกหนึ่งช่องทางในการแสวงหาเสียงสนับสนุนทางการเมืองในเวทีโลกของไทย นอกจากนี้ ยังเป็นช่องทางให้ไทยสามารถขยายความร่วมมือกับ OIC และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับ OIC มากขึ้น เช่น ด้านเศรษฐกิจ อาทิ การที่สภาหอการค้าอิสลามอุตสาหกรรม และเกษตรกรรม (ICCIA) ซึ่งเป็นสถาบันสมทบของ OIC รับรองสมาคมนักธุรกิจและอุตสาหกรรมไทยมุสลิม (TTTIA) ของไทย ในสถานะผู้สังเกตการณ์ใน ICCIA และการลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MoU) ระหว่าง ICCIA กับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (OSMEP) ของไทยเมื่อปี 2550 เพื่อร่วมมือในการส่งเสริมธุรกิจและอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยเฉพาะด้านอาหารและสินค้าฮาลาล อัญมณีและเครื่องประดับ และสินค้าแฟชั่น อาจทำให้ไทยขยายตลาดการค้าในโลกมุสลิมได้ ด้านสังคมและอื่น ๆ อาทิ ธนาคารเพื่อการพัฒนาอิสลาม (IDB) ซึ่งเป็นองค์กรชำนาญพิเศษของ OIC ให้เงินสนับสนุน และเงินกู้ในการสร้างโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามเอกชนในไทยหลายแห่ง รวมถึงให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนไทยมุสลิมศึกษาต่อภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง และการที่สถาบันมาตรฐานและมาตรฐานวิทยาลัยสำหรับประเทศอิสลาม (SMIIC) ซึ่งเป็นสถาบันสมทบของ OIC ให้การรับรองสถาบันมาตรฐานฮาลาลแห่งประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกของ SMIIC เมื่อปี 2559

อย่างไรก็ดี หลังเกิดเหตุปล้นปืนที่ค่ายกองพันทหารพัฒนา จังหวัดนราธิวาส เมื่อ 4 ม.ค. 2547 และตามมาด้วยกรณีการใช้กำลังปราบปรามกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงในมัสญิดกรือเซะ จังหวัดปัตตานี และการใช้กำลังสลายผู้ชุมนุมหน้า สภ.อ.ตากใบ จังหวัดนราธิวาส ในปีเดียวกัน OIC สนใจสถานการณ์ในภาคใต้ของไทยมากขึ้น ขณะเดียวกัน กลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงก็พยายามเชื่อมโยงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นให้เป็นเรื่องความขัดแย้งทางศาสนา และอ้างความชอบธรรมเพื่อแบ่งแยกดินแดนเป็นรัฐปัตตานีโดยอาศัยพื้นฐานความแตกต่างทางประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา และเชื้อชาติของประชาชนในพื้นที่

สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลให้รัฐบาลไทยให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องกับ OIC มากขึ้น ด้วยการเชิญคณะผู้แทน OIC ที่มีนายชัยยิต กอเซ็ม อัลมัสรี ที่ปรึกษาของเลขาธิการ OIC เป็นหัวหน้าคณะเยือนไทยในลักษณะ Goodwill Mission ระหว่าง 2-13 มิ.ย. 2548 เพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์ในพื้นที่และรายงานให้ที่ประชุม ICFM (หรือเปลี่ยนชื่อเป็น CFM ในปัจจุบัน) ครั้งที่ 32 ที่ซานาเยเมน ระหว่าง 28-30 มิ.ย. 2548 ทั้งนี้ ผลการเยือนดังกล่าวทำให้ OIC เข้าใจสถานการณ์ในไทยมากขึ้น

พร้อมกับยอมรับว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่ใช่ความขัดแย้งทางศาสนา ขณะที่ฝ่ายไทยชี้แจงว่า เหตุการณ์ที่มีสติ๊กเกอร์และ ส.อ.ตากใบ เกิดจากความผิดพลาดของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ มิใช่นโยบายของรัฐที่ต้องการใช้ความรุนแรงต่อคนไทยมุสลิม ด้วยเหตุนี้ ที่ประชุม ICFM ครั้งที่ 32 จึงออกข้อมติว่าด้วยการพิทักษ์สิทธิของชุมชนและชนกลุ่มน้อยมุสลิมในประเทศที่มีใช้สมาชิก OIC ที่มีเนื้อหาพาดพิงถึงสถานการณ์ในภาคใต้ของไทยเป็นครั้งแรก แต่ไม่มีเนื้อหาเชิงลบ โดยเป็นการรับทราบผลการเยือนดังกล่าวและมอบหมายให้เลขาธิการ OIC รายงานความคืบหน้าให้ ICFM ทราบในปีต่อ ๆ ไป

รัฐบาลไทยยังคงสานต่อความร่วมมือกับ OIC ด้วยการเชิญ ศ.ดร.เอกเมเลตติน อิห์ซานอกู เลขาธิการ OIC เยือนไทย ระหว่าง 30 เม.ย.-2 พ.ค. 2550 และมีการออกคำแถลงข่าวร่วม (Joint Press Statement) ซึ่งมีสาระสำคัญระบุว่า OIC ยังคงกังวลต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในภาคใต้ของไทย และได้เรียกร้องให้ทางการไทยเร่งดำเนินกระบวนการเสริมสร้างความน่าเชื่อถือและความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นแก่คนไทยมุสลิมในพื้นที่ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนมีบทบาทในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของตนภายในกรอบของรัฐธรรมนูญได้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม OIC ยินดีที่รัฐบาลไทยให้คำมั่นว่าจะจัดการกับรากเหง้าของปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างจริงจัง โดยได้รับทราบถึงแผนงานของทางการไทยที่จะจัดวิชาอิสลามศึกษาไว้ในหลักสูตรของโรงเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และอนุญาตให้ใช้บทบัญญัติของศาสนาอิสลามเป็นกฎหมาย (ชะรีอะฮ์) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการในครอบครัว นอกจากนี้ ยังยินดีที่รัฐบาลไทยยืนยันจะนิรโทษกรรมผู้ที่เกี่ยวข้องกับเหตุรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และยกเลิกข้อกล่าวหาผู้ชุมนุมหน้า ส.อ.ตากใบ ที่ถูกจับกุมเมื่อปี 2547 ตามคำเรียกร้องของเลขาธิการ OIC

เหตุรุนแรงที่ยังคงเกิดขึ้นอยู่เป็นระยะ รวมทั้งการที่มีกลุ่มแบ่งแยกดินแดนพบหารือกับเจ้าหน้าที่ระดับสูงของสำนักเลขาธิการ OIC ทำให้สำนักเลขาธิการ OIC มีท่าทีโน้มเอียงไปในทางเห็นอกเห็นใจกลุ่มดังกล่าวมากขึ้น เห็นได้จากกรณีนายซาซูดิง คาน (หรือ อู ยูอาซิริ ฟิกริ) ประธานกลุ่มพูโลเก่า ได้รับเชิญให้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ในภาคใต้ของไทยต่อที่ประชุมระดับผู้เชี่ยวชาญของ OIC (Intergovernmental Group of Experts-IGGE) ที่ญัตตะฮ์ ซาอุดีอาระเบีย เมื่อ เม.ย. 2552 นอกจากนี้ สำนักเลขาธิการ OIC ยังจัดทำร่างข้อมติเกี่ยวกับสถานการณ์ของชุมชนมุสลิมในภาคใต้ของไทยเป็นการเฉพาะเพื่อเสนอให้ที่ประชุม CFM พิจารณามาตั้งแต่การประชุม CFM ครั้งที่ 35 ที่ยูกันดา เมื่อปี 2551 แต่จากการดำเนินการของไทยร่วมกับมิตรประเทศก็ส่งผลให้ที่ประชุมมีมติเลื่อนการพิจารณาร่างข้อมติดังกล่าวออกไปทุกครั้ง

อย่างไรก็ดี การประชุม CFM ครั้งที่ 39 ที่จิบูตี เมื่อ พ.ย. 2555 ข้อมติซึ่งมีข้อความที่ระบุให้เลื่อน (defer) การพิจารณาออกข้อมติว่าด้วยสถานการณ์ของมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยเป็นการเฉพาะ ถูกตัดออกไปอย่างสิ้นเชิงเป็นครั้งแรก และนับตั้งแต่การประชุม CFM ครั้งที่ 40 ที่กินี เมื่อ ธ.ค. 2556 จนถึงการประชุม CFM ครั้งล่าสุดซึ่งเป็นครั้งที่ 46 ที่อาบูดาบี สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ระหว่าง 1-2 มี.ค. 2562 มีการรับรองข้อมติเกี่ยวกับสถานการณ์ของชุมชนมุสลิมในภาคใต้ของไทย โดยไม่มีเนื้อหาเชิงลบต่อไทย อีกทั้งไม่ปรากฏข้อความในลักษณะข่มขู่ว่าจะกลับไปพิจารณาเกี่ยวกับการออกข้อมติว่าด้วยสถานการณ์ของชุมชนมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยเป็นการเฉพาะอีกเช่นกัน โดยที่ประชุมมุ่งให้ความสนใจในปัญหาความขัดแย้งระหว่างอิสราเอลกับปาเลสไตน์ การต่อสู้กับการก่อการร้าย กระแสเกลียดกลัวอิสลาม (Islamophobia) เสรีภาพทางศาสนา และสถานะของคนมุสลิมในประเทศที่มีใช้สมาชิก OIC เช่น มุสลิมในเมียนมา

ดร.ยูซุฟ บิน อะห์มัด อัลอูษัยมีน

Dr. Yousef bin Ahmad Bin Abdul Rahman Al-Othaimeen

ตำแหน่ง	เลขาธิการองค์การความร่วมมืออิสลาม (OIC)
เกิด	ปี 2497 (อายุ 66 ปี/ปี 2563) ที่เมือง Onaizah จังหวัด Al-Qassim ซาอุดีอาระเบีย
ศาสนา	อิสลาม (ซุนนี)
ภาษา	อาหรับ อังกฤษ
สถานภาพทางครอบครัว	สมรสแล้ว
การศึกษา	
ปี 2520	- ปริญญาตรีสาขา Social Studies จาก King Saud University Riyadh ซาอุดีอาระเบีย
ปี 2525	- ปริญญาโทสาขา Political Sociology จาก Ohio University รัฐโอไฮโอ สหรัฐฯ
ปี 2529	- ปริญญาเอกสาขา Political Sociology จาก American University วอชิงตัน ดี.ซี. สหรัฐฯ
ประวัติการทำงาน	
ก่อนปี 2551	- เลขาธิการ King Abdullah bin Abdulaziz Foundation for Housing Development - ผู้อำนวยการ Prince Salman Charity Society for Orphan's Care - ผู้ช่วย รมช.กระทรวงแรงงานและกิจการสังคมซาอุดีอาระเบีย (รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการ สังคมและการฟื้นฟูผู้พิการ) - ที่ปรึกษา รมว.กระทรวงแรงงานและกิจการสังคมซาอุดีอาระเบีย - อาจารย์ผู้ช่วย (Assistant Lecturer) ที่ King Saud University - ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (Assistant Professor) ที่ King Saud University
ปี 2551-ปี 2557	- รมว.กระทรวงกิจการสังคมซาอุดีอาระเบีย เมื่อ 28 พ.ค. 2551-4 ธ.ค. 2557
ปี 2558	- หัวหน้าคณะทำงานและประธานที่ปรึกษา (Director General of the Cabinet and Chief Advisor) ของนายอียาด อะมีน มะตะนี เลขาธิการ OIC คนที่ 10 เมื่อ ม.ค. 2558 และได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับภารกิจด้านสิทธิมนุษยชน โดยเป็นหนึ่งในคณะทำงานเพื่อติดตามสถานการณ์ของมุสลิมโรฮิงจาในเมียนมา และเคยเดินทางเยือนประเทศในอาเซียน ได้แก่ กัมพูชาและมาเลเซีย ระหว่าง 13-18 มิ.ย. 2559
พ.ย. 2559	- ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ OIC คนที่ 11